

ABSTRACT&REFERENCES

DOI: 10.15587/2523-4153.2021.235118

**THEORETICAL AND LEGAL CHARACTERISTICS
OF PROBLEM ASPECTS OF FREE SECONDARY
LEGAL AID AND PROSPECTS OF THEIR
SOLUTION**

p. 4–8

Larysa Nalyvaiko, Doctor of Law, Professor, Deputy Rector, Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs, Gagarina ave., 26, Dnipro, Ukraine, 49005

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7696-4223>

Maryna Novikova, Lecturer, Department of General Law Disciplines, Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs, Gagarina ave., 26, Dnipro, Ukraine, 49005

E-mail: zelenina_marina@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9968-8428>

The article analyzes problems of providing free secondary legal aid in Ukraine. Based on the studied statistical indicators, it is determined, that the most unresolved issues are the availability and quality of legal aid. It is stated, that in order to overcome these obstacles, the state, represented by the authorized bodies, cooperates with many international organizations, participates in international technical assistance projects and provides communication with international and national public organizations. Based on the study, it is noted, that today attention should be paid not only to highlight the possibility of obtaining free secondary legal aid, but also to the dissemination of mechanisms for obtaining such assistance and their features. It is determined, that today in Ukraine the state and public organizations are actively working to increase the level of availability of free legal aid in Ukraine. The Law of Ukraine «On Free Legal Aid» contains a detailed list of persons entitled, in particular, to receive free secondary legal aid, the rights and obligations of entities to provide such assistance. However due to the abstract nature of legal norms and the style of their presentation, there is a need in society to explain these regulations to the population. To this end, various activities are carried out, in particular, cooperation with the media, publishing brochures, distributing educational videos on the Internet, which has a positive character and, as a consequence, achieving the goal – increasing the availability of free legal aid in Ukraine. The participation of representatives of the international community in providing free legal aid is analyzed. It was stated, that the representatives of the Council of Europe recommended that the national institutions improve the legal framework for the provision of free legal aid in order to make the institution more accessible and understandable to those entitled to receive it. In addition, the Council of Europe recommended improving the area of criminal justice in terms of coherence of efforts to provide each suspect or accused with affordable and quality legal assistance. It is noted, that the quality of free legal aid depends on many factors. In particular,

lawyers discussed the thesis of incentives to provide quality assistance, as in a significant number of cases the lawyer interferes with concentration, and as a consequence, reduces the level of positive decisions. It is determined, that free legal aid does not provide support to citizens in applying to international judicial institutions, such as the European Court of Human Rights

Keywords: human rights, legal aid, free secondary legal aid, lawyer, protection

References

1. Stamatina, M. (2012). The notion and the essence of free legal aid in Ukraine. *Pravo i bezpeka*, 4, 135–139.
2. Moskovich, L. M. (2017). The Role of Advocacy in the Administration of System of Free Secondary Legal Aid in Ukraine. *Forum prava*, 1, 124–126.
3. Choudhury, D. (2016). Concept of Free Legal Aid- a Comparative Analysis Free Legal Aid in India, United Kingdom and Australia. *International Journal of Law and Legal Jurisprudence Studies*, 3 (3), 104–120. Available at: http://ijlljs.in/wp-content/uploads/2016/07/cpl1_FINL.pdf
4. Pro bezplatnu pravovu dopomohu (2011). Zakon Ukrayni No. 3460-VI. 02.06.2011. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrayni, 51, St. 577.
5. Polozhennia pro tsentry z nadannia bezoplatnoi vtorynnoi pravovoii dopomohy (2012). Nakaz Ministerstva yustysii Ukrayni No. 967/5. 02.07.2012. Available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1091-12>
6. Statystichni dani shchodo diialnosti bezoplatnoi vtorynnoi pravovoii dopomohy. Dani Koordynatsiinoho tsentru z nadannia pravovoii dopomohy. Available at: <http://old.legalaid.gov.ua/ua/statistics-ukr>
7. Breus, S. M. (2017). The content of the right to free legal aid and prospects of its legislative regulation implementation mechanisms. *The Scientific Papers of the Legislation Institute of the Verkhovna Rada of Ukraine*, 1, 19–23.
8. Rishko, M. (2016). Problems and prospects of legal aid system in the Ukraine. *Pravo*, 31, 95–101.
9. Quality and Accessible Legal Aid in Ukraine. Available at: <http://qala.org.ua/uk/>
10. Hutnikov, A. (Ed.) (2006). Rezoliutsiia (78) 8 Komitetu Ministriv Rady Yevropy pro yurydychnu dopomohu ta konsultatsii vid 2 bereznia 1978 r. Zbirnyk dohovoriv Rady Yevropy. Saint Petersburg: Parus, 254.
11. Buriak, Ya. Ya. (2018). Procedure for provision of security secondary legal aid in the civil process. *Yurydychnyi naukovyi elektronnyi zhurnal*, 2, 60–62.
12. Yanovska, O. G. (2013). General principles of providing of free legal aid in criminal proceedings. *Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav*, 4, 268–274.
13. Stamatina, E. V. (2012). Administrative-Legal Performance of Instituteof a Legal Assistance in Ukraine. *Forum prava*, 3, 718–722.
14. Pro zatverdzhennia Standartiv yakosti nadannia bezoplatnoi vtorynnoi pravovoii dopomohy u tsyvilnomu, administrativnomu protsesakh ta predstavnytstva u kryminal-

nomu protsesi (2017). Nakaz Ministerstva yustysii Ukrayny No. 4125/5. 21.12.2017. Available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1554-17>

15. Zaborovskyi, V. V. (2016). Advokat yak subiect nadannia pravovoi (profesiinoi pravnychoi) dopomohy. Porivnialno-analitychnye pravo, 2, 248–250.

16. Koordynatsiyny tsentr z nadannia pravovoi dopomohy. Available at: <http://legalaid.gov.ua>

DOI: 10.15587/2523-4153.2021.235281

IMPROVEMENT OF THE CONSTITUTIONAL COMPLAINT AS AN INSTRUMENT OF HUMAN RIGHTS PROTECTION

p. 9–13

Kamil Prymakov, PhD, Associate Professor, Department of General Law Disciplines, Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs, Gagarina ave., 26, Dnipro, Ukraine, 49005

Zakoveria Yuliia, Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs, Gagarina ave., 26, Dnipro, Ukraine, 49005
E-mail: juliazakov4@gmail.com

The activity of the European Court of Human Rights is investigated and the significance of the relevant practice of the European Court for the judicial practice of Ukraine is determined. It is emphasized, that a constitutional complaint serves as an effective means of protecting fundamental human rights, strengthening the rule of law and building democracy, which has already been tested in many countries around the world. The article notes that the institution of constitutional complaint significantly expands the possibilities of protecting citizens. In general, this institution is a kind of constitutional appeal, which should be understood as a written petition, submitted to the Court to review the constitutionality of the law of Ukraine (its constitutional provisions), which is used in the final court decision in the case of the subject of a constitutional rights complaint. The author also draws attention to the issues of advantages and disadvantages of a constitutional complaint and a constitutional appeal separately. Thus, one of the advantages of having a constitutional complaint is that the grounds for filing a constitutional complaint are a violation of fundamental human and civil rights. The advantages also include the fact that, unlike a constitutional appeal, which is a mechanism solely for interpreting a certain provision of the law, which excludes the possibility for individuals to apply to a constitutional justice body to declare regulations unconstitutional, a complaint directly provides such a right. However, at the same time, the model of the constitutional complaint, introduced in Ukraine on the subject, is an incomplete normative constitutional complaint, which is related to the consideration of a specific case. After all, according to it, only one type of normative legal act is subject to appeal, a law, and only the one that was applied during the trial of the person. It is stated, that ensuring the possibility of a person to take an active part in the control over the activities of higher state authorities,

which is implemented in the relevant legal forms, provides grounds for recognizing a constitutional complaint as one of the modern institutions of democracy. In fact, a constitutional complaint is an effective procedural means to protect the fundamental rights and freedoms of citizens

Keywords: constitutional complaint, protection of human rights, Constitutional Court of Ukraine, constitutional justice

References

1. Zvit z monitorynu diialnosti Konstytutsiinoho Sudu Ukrayny shchodo rozgqliadu konstytutsiinykh skarh (2020). Pidhotovleno za pidtrymky Prohramy USAID «Nove pravo-suddia». Available at: <https://newjustice.org.ua/wp-content/uploads/2019/07/Zvit-z-monitoringu-diyalnosti-Konstitutsijno-go-Sudu-shhodo-rozglyadu-konstitutsijnih-skarg.pdf>
2. Maryniv, I. I. (2013). Konstytutsiyny kontrol u Respublitsi Polshcha. Kharkiv: Pravo, 160.
3. Barabash, Yu. H., Selivanov, A. O. (2012). Konstytutsiina yurysdyktsiia. Kharkiv: Pravo, 168.
4. Hultai, M. M. (2016). Perspektyvy zaprovadzhennia instytutu konstytutsiinoi skarhy v pravovu systemu Ukrayny. Materiały Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii z pytan zaprovadzhennia konstytutsiinoi skarhy v Ukrayni. Kyiv: VAITE, 186.
5. Vladkyin, O. N. (2019). Constitutional complaint institute as a guarantee of human and civil rights and freedoms in Ukraine. Aktualni problemy vitchyznianoi yurysprudentsii, 1, 30–34.
6. Pyrohov, V. S., Shechetun, I. S. (2018). Konstytutsiina skarha ta yii mistse u mekhanizmi zaklyuchuvaniya i svobod liudyn. Visnyk studentskoho naukovoho tovarystva DonNU imeni Vasylia Stusa, 10, 55–60.
7. Pro Konstytutsiini Sud Ukrayny (2020). Zakon Ukrayny No. 2136-VIII. 13.07.2017. Vidomosti Verkhovnoi Rady, 38, st. 279. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>
8. Pro Rehlament Konstytutsiinoho Sudu Ukrayny (2018). Postanova Konstytutsiinoho Sudu Ukrayny No. 1-ps/2018. 22.02.2018. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001710-18>
9. Asotsiatsiia suddiv Konstytutsiinoho Sudu Ukrayny (2019). Available at: <http://www.ccu.gov.ua/novyna/u-ksu-obgovoryly-algorytmskladannya-problemy-podannya-ta-mehanizmyzastosuvannya>
10. The Constitution of Ukraine (1996). Law of Ukraine No. 254k/96-VR. 28.06.1996. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrayny, 30, st. 141. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
11. Kosovych, V. (2017). Konstytutsiina skarha i kryterii konstytutsiinosti zakoniv: zahalnoteoretychni aspekyt. Ukrainskyi chasopys konstytutsiinoho prava, 1, 39–43.
12. Palguna, I. D. G. (2017). Constitutional Complaint and the Protection of Citizens the Constitutional Rights. Constitutional Review, 3 (1), 1. doi: <http://doi.org/10.31078/consrev311>
13. Kuznetsova, U. (2017). Institute of constitutional complaint: theoretical aspects. Visnyk Konstytutsiinoho Sudu Ukrayny, 4, 91–102.
14. Horodovenko, V. (2019). Konstytutsiini Sud Ukrayny: dosvid rozgqliadu konstytutsiinykh skarh. Available

at: <https://uba.ua/documents/events/2019/20191003/2%20%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C%2C%204%20%D1%81%D0%B5%D1%81%D1%96%D1%8F%20%D0%93%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf>

15. Chakim, M. L. (2019). A Comparative Perspective on Constitutional Complaint: Discussing Models, Procedures, and Decisions. *Constitutional Review*, 5 (1), 096. doi: <http://doi.org/10.31078/consrev514>

16. Robocha zustrich holiv konstytutsiinykh sudiv Ukrayny ta Lytovskoi Respubliky (2019). Konstytutsiyny Sud Ukrayny. Available at: <https://ccu.gov.ua/novyna/robocha-zustrich-goliv-konstytuciynyh-sudiv-ukrayiny-ta-lytovskoyi-respubliky-0>

DOI: 10.15587/2523-4153.2021.235130

PECULIARITIES OF APPLICATION OF THE PRACTICE OF THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS IN THE JUSTICE IN UKRAINE

p. 14–17

Andrii Rybalkin, PhD, Associate Professor, Department of General Law Disciplines, Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs, Gagarina ave., 26, Dnipro, Ukraine, 49005

Yuliia Nosenko, Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs, Gagarina ave., 26, Dnipro, Ukraine, 49005

E-mail: newclient265@gmail.com

The scientific article examines the activities of the European Court of Human Rights and identifies the significance of the relevant case law of the European Court for the case law of Ukraine. It is noted, that one of the issues, studied within the topic, is the sources and legal framework, which is especially relevant in the adoption of the Law of Ukraine «On Enforcement of Decisions and Application of the Case Law of the European Court of Human Rights», according to which courts use the Agreement and case law as a legal source in cases. The activity of the European Court of Human Rights, the role and impact on the judicial system of Ukraine are analyzed, the relevant examples are given. It is concluded, that the implementation of international human rights law into Ukrainian law is a complex procedure that requires special doctrinal consideration, as today Ukrainian citizens are among the most active complainants to the European Court of Human Rights, which indicates a fairly high insecurity by national legal mechanisms. In order to increase the credibility of the judiciary, courts should take into account the European experience, decisions and observations of the Court in their work. The Court's case law is said to play an important role in the judicial reform process as it approaches the European legal framework for human rights standards in Europe. The current law cannot fully protect a person or build justice if it is not applied properly. Based on existing ECtHR rulings, judges can accurately understand the rule of law and apply it properly, which will help improve human rights, accurate under-

standing and implementation of the Agreement on Ukraine. Based on the study, it was concluded, that it is necessary and appropriate to implement the decisions of the European Court of Human Rights, as in this way it is possible to ensure the protection and defense of human and civil rights and freedoms

Keywords: European Court of Human Rights, Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, justice, decisions

References

1. de Londras, F. (2012). Dual Functionality and the Persistent Frailty of the European Court of Human Rights, *European Human Rights Law Review*, 1, 38–46.
2. Maurice, A., Bomhoff, J. (Eds.) (2012). Practice and theory in comparative law. Cambridge: Cambridge University Press. doi: <http://doi.org/10.1017/cbo9780511863301>
3. Gerards, J. (2018). Margin of Appreciation and Incrementalism in the Case Law of the European Court of Human Rights. *Human Rights Law Review*, 18 (3), 495–515. doi: <http://doi.org/10.1093/hrhr/ngy017>
4. Kumm, M. (2004). The Legitimacy of International Law: A Constitutional Framework of Analysis. *European Journal of International Law*, 15 (5), 907–931. doi: <http://doi.org/10.1093/ejil/15.5.907>
5. Longer-Term Future of the System of the European Convention on Human Rights. Report of the Steering Committee for Human Rights. Council of Europe. Available at: <https://www.coe.int/en/web/human-rights-intergovernmental-cooperation-echr-system/future-of-convention-system>
6. Konventsii pro zakhyt prav liudyny i osnovopolozhnykh svobod (1997). Konventsii ratyfikовано Verkhovnoiu Radoiu Ukrayny Zakonom No. 475/97-VR 17.07.1997. Available at: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_004
7. Selivanov, A. O. (2006). Pravo tlumachyty zakony ta yurydychni naslidky zastosuvannia ofitsiinoi interpretatsii. Visnyk Verkhovnoho Sudu Ukrayny, 7, 2–6.
8. Lukianenko, D. O., Bilodid, I. M. (2018). Zastosuvannia praktyky Yevropeiskoho sudu z prav liudyny v diialnosti orhaniv prokuratury. Praktyka Yevropeiskoho sudu z prav liudyny v diialnosti orhaniv prokuratury i sudu: vyklyky ta perspektyvy. Kyiv: Natsionalna akademija prokuratury Ukrayny, 117–119.
9. De Salvia, M. (2004). Pretsedenty Evropeyskogo Suda po pravam cheloveka. Rukovodyaschie printsipy sudebnoy praktiki, otnosyaschesya k evropeyskoy Konventsii o zaschite prav cheloveka i osnovnykh svobod. Sudebnaya praktika s 1960 po 2002 g. Saint Petersburg: Juridicheskiy tsentr Press, 1072.
10. Vitruk, N. V. (2006). O nekotorykh osobennostyakh ispolzovaniya resheniy Evropeyskogo suda po pravam cheloveka v praktike Konstitutsionnogo Suda Rossiyskoy Federatsii i inykh sudov. Implementatsiya resheniy Evropeyskogo suda po pravam cheloveka v praktike konstitutsionnykh sudov stran Evropy. Moscow, 183–193.
11. Pro vykonannia rishen ta zastosuvannia praktyky Yevropeiskoho sudu z prav liudyny (2006). Zakon Ukrayny No. 3477-IV. 23.02.2006. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrayny, 30, 260.
12. Ilchenko, I. M. (2009). The implementation of the 1950 European Convention on Human Rights and the case-law of the European Court of Human Rights: international – legal

analysis of Governments practice. Naukovyi visnyk Dyplo-matichnoi akademii Ukrainsky, 15, 311–318.

13. Shevchuk, S. (2007). Sudova pravotvorist: svitovyj dosvid i perspektyvy v Ukrainsky. Kyiv: Referat, 640.

14. Tammer v. Estonia no. 41205/98. Available at: <https://sip.lex.pl/orzeczenia-i-pisma-urzedowe/orzeczenia-sadow/41205-98-tammer-v-estonia-decyzja-europejskiego-520618633>

15. Fuchs v. Poland no. 33870/96. Available at: <https://sip.lex.pl/orzeczenia-i-pisma-urzedowe/orzeczenia-sadow/33870-96-fuchs-v-polska-wyrok-europejskiego-trybunalu-520168445>

16. Svyato-Mykhaylivska parafiya v. Ukraine no. 77703/01 Available at: [https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22item_id%22:\[%22002-2667%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22item_id%22:[%22002-2667%22]})

17. Bushchenko, A. et. al. (2014). Sudovi spravy, yaki zminiuju ukrainu. Ukrainska Helsinska spilka z praw liudyny. Tsentr informatsii pro prava liudyny. Kyiv, 36.

18. Shevchuk, C. V. (2000). Shchodo oboviazkoosti rishen Konstytutsiino Sudu Ukrainsky u konteksti doktryny sudovo pretsedentu. Pravo Ukrainsky, 2, 45–48.

DOI: 10.15587/2523-4153.2021.235474

DEVELOPMENT OF THE CONSTITUTIONAL PROCESS IN UKRAINE: REALITIES AND PROSPECTS

p. 18–21

Oleh Nalyvaiko, PhD, Associate Professor, Senior Researcher, Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs, Gagarina ave., 26, Dnipro, Ukraine, 49005

Valeriia Shtunder, Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs, Gagarina ave., 26, Dnipro, Ukraine, 49005
E-mail: leraaa09990@gmail.com

Peculiarities and problems of the process of reforming the main constitutional institutions are studied. Emphasis is placed on the fact that the domestic constitutional process continues throughout the period of formation of an independent, democratic and legal Ukrainian state, taking into account the peculiarities of the development of our civil society. It is stated, that integration from the general philosophical point of view is a process or actions that result in integrity, unification, connection, restoration of unity. The dictionary of foreign words states that integration is the unification of any parts, elements. Integration develops on the basis of the internationalization of the whole civil society, which is accelerated by scientific and technological progress. States, involved in the integration process, share positive experiences. It was found out, that the current stage of state building requires scientific support of Ukraine up to European standards of public life. In the current European integration conditions, modern Ukraine, as never before, needs a correct and reasonable process of adopting a new version of the Basic Law. Since the state power plays a very important role in the transformation of Ukraine into a democratic, strong and

integral state, the power of our state must focus its efforts on bringing the constitutional modernization to a certain level and implement it. It is established, that the main criterion for the division of the “constitutional process” into separate types is its essential features. Depending on the scope and practical implementation of the relevant elements of the «constitutional process», its content can be considered in different directions, which were proved above. A significant number of domestic scholars who have devoted their work to the «constitutional process» use this term as a description of the systems of relevant events that took place during a certain period (stages of the process) and preceded or directly were the time of the Constitution of Ukraine

Keywords: constitutional reform, constitutional process, constitutionalism, Constitution of Ukraine, globalization

References

- Bernaziuk, Ya. O. (2016). Konstytutsiinyi protses v Ukrainsky: suchasnyi stan ta osnovni kroky na shliakh do pryiniattia novoi Konstytutsii. Porivnalno-analitychnye pravo, 1, 48–51.
- Shliakhtun, P. P. (2005). Konstytutsiine pravo: slovnyk terminiv. Kyiv: Lybid, 568.
- Kunenko, I. S. (2013). Constitutional process as a kind of legislative process. Forum prava, 4, 232–236.
- Lebenska, L. L. (2016). Konstytutsiinyi protses: osnovni vydy ta zmist. Pravova pozysciia, 2 (17), 176–183.
- Kivalov, S. V. (2008). Mezhi ta protsedura konstytutsiinykh peretvoreni v Ukrainsky. Stratehichni priorytety, 2 (7), 43–47.
- Hatsulia, O. M. (2020). Ublic administration reforms and the modern constitutional process in Ukraine. Young Scientist, 3 (1), 34–38.
- Tatsii, V. Ya. (2009). Konstytutsiina reforma v Ukrainsky: suchasnyi stan ta perspektyvy podalshoi realizatsii. Biuletyn Ministerstva yustitsii Ukrainsky, 6, 14–23.
- Sopilko, I. M. (2011). Constitutional process in Ukraine: history and present. Yurydychnyi visnyk. Povitriane i kosmichne pravo, 3, 72–75. doi: <http://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-3-79-8>
- Ladychenko, V. (2015). Ustanovcha vlada v pravovii doktryni Ukrainsky. Zakonodavcha diialnist Verkhovnoi Rady Ukrainsky: stratehiiia planuvannia v umovakh yevropeiskoi intehrasi. Kyiv: Instytut zakonodavstva Verkhovnoi Rady Ukrainsky, 225.
- Pavshuk, K., Dzyuba, Y. (2019). Modern constitutional process in Ukraine. Young Scientist, 12 (76), 65–69. doi: <http://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-12-76-15>
- What Is a Constitution? Principles and Concepts (2014). Available at: https://constitutionnet.org/sites/default/files/what_is_a_constitution_0.pdf
- Yakovlev, A. (2016). Constitutional process in the context of european integration of Ukraine: the legal aspect. Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti, 1, 95–103.
- Vasylenko, V. M. (2004). Otsinka vplyvu hlobalizatsii na ekonomiche zrostannia krayny. Naukovi pratsi Donetsko-natsionalnoho tekhnichnogo universytetu. Seria: Ekonomichna, 69, 35–42.
- A Practical Guide to Constitution Building: An Introduction: International Institute for Democracy and Electoral

Assistance (International IDEA) (2011). Available at: <https://www.idea.int/sites/default/files/publications/chapters/practical-guide-to-constitution-building.pdf>

DOI: 10.15587/2523-4153.2021.234520

LEGAL REGULATION OF THE UNIVERSAL EUROPEAN ELECTION PROCESS

p. 22–26

Sofia Son, Senior Lecturer, Department of Constitutional Law, National University «Odessa Law Academy», Akademichna str., 2, Odesa, Ukraine, 65009

E-mail: sofia250x@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9860-558X>

The study is devoted to the analysis of the main normative legal acts, regulating the holding of elections within the European Union, linked to the evolution of Ukrainian Constitutionalism and the integration of Ukrainian law into the European legal space. It has been proved, that the correct choice of an electoral system creates a suitable environment for the citizens to exercise one of the fundamental democratic rights, namely to elect their authorized representative who in their turn represent their interests.

The article states that despite the growing role of the European Parliament, the election procedure has been only partially coordinated due to the lack of the universal election procedure for all EU members. At present some fundamental principles, regulating this procedure, are stipulated by the 1976 Election Law, however a lot of aspects are regulated by the national legal systems. The lack of universal election law for all EU members potentially deprives European elections of a real European dimension. The recent years have witnessed several attempts to reform the EU election system. However not all of them have led to the adoption of relative Directives. In particular, there are disputes regarding the transnational constituency. The supporters believe it to be the step in the right direction, while the opponents express fears that it will increase the distance between the public and its elected representatives. The author points out that the outcomes of the spring 2019 European Parliamentary elections have common features with the outcomes of Parliamentary and local elections in Ukraine. Problems, related to the European Parliament elections in 2019 and existing in Ukraine, have been identified, such as restrictions for the exercise of voting rights by persons with disabilities due to various reasons, the use of digital technologies and related cybersecurity issues in the election process, protection of personal data and so on.

Keywords: electoral process, European Parliament, European integration, suffrage of Ukraine, restrictions on suffrage, protection of personal data

References

1. Stryzhak, A. A. (2012). Vyborche pravo Ukrayiny: (istoriya i suchasnist). Kyiv: Lohos, 447.
2. Kliuchkovskyi, Yu. B. (2018). Pryntsypy vyborchoho prava: doktrynalne rozumennia, stan ta perspektyvy zakonodavchoi realizatsii v Ukraini. Kyiv: Vaite, 908.
3. Kofman, B. Ya. (2011). Mizhnarodni vyborchi standarty: hnoseolohichni pytannia spryiniattia v natsionalne zakonodavstvo Ukrayny. Naukovyi visnyk Akademii munitsypalnoho upravlinnia. Seriia. Pravo, 2, 268–275.
4. Marchenko, M. N., Deryabina, E. M. (2014). Pravovaia sistema Evropeyskogo Soyuza. Moscow: Norma-Infa-M, 704.
5. Dovhan, V. M. (2007). Yevropeiskiy Parlament. Pravovyj status i kompetentsii v sistemi orhaniv Yevropeisko-ho Soiuzu. Kyiv: KNT, 204.
6. Crego, M. D. (2021). Transnational electoral lists. Ways to Europeanise elections to the European Parliament. European Parliamentary Research Service. PE 679.084. Available at: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/679084/EPRS_STU\(2021\)679084_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2021/679084/EPRS_STU(2021)679084_EN.pdf) Last accessed: 17.05.2021
7. Dohovir pro zasnuvannia Yevropeiskoi Spilnoty (konna solidovana versiia stonom na 01.01.2005). Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_017#Text Last accessed: 17.05.2021
8. Khartiya osnovnykh prav Evropeyskogo Soyuza (2000). Evropeiskiy Parlament. No. 2000/C 364/01. 07.12.2000. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_524#Text Last accessed: 17.05.2021
9. European Parliament on stocktaking of European elections (2020). Resolution. No. 2020/2088(INI). Available at: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-11-26_EN.html#sdocta4 Last accessed: 17.04.2021
10. Kodeks nalezhnoi praktyky u vyborchykh pytanakh (2002). Rezoliutsiia Parlamentskoi Asamblei Rady Yevropy ta Konhresu mistsevykh i rehionalnykh vlad Rady Yevropy. No. 1320. Available at: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdf=CDL-AD\(2002\)023rev2-cor-ukr](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdf=CDL-AD(2002)023rev2-cor-ukr) Last accessed: 17.04.2021
11. Żurawski, P. Unia Europejska po wyborach do Parlamentu Europejskiego. Available at: <https://usa-ue.pl/teksty-i-komentarze/teksty/unia-europejska-po-wyborach-do-parlamentu-europejskiego/> Last accessed: 17.05.2021
12. Schweitzer, V. (2019). The European Parliament: Time for Changes. Contemporary Europe, 3 (89), 42–52. doi: <http://doi.org/10.15211/soveurope320194252>
13. Konventsii pro osib z invalidistiu (2006). Heneralna Asambleia OON. No. 995_g71. 13.12.2006. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text Last accessed: 17.04.2021
14. Real rights of persons with disabilities to vote in European Parliament elections. Information report (2019). European Economic and Social Committee. Available at: <https://www.eesc.europa.eu/en/our-work/publications-other-work/publications/real-rights-persons-disabilities-vote-european-parliament-elections-information-report> Last accessed: 17.05.2021
15. Maurer, A. D. (2020). Digital technologies in elections - Questions, lessons learned, perspectives. Council of Europe, 62. Available at: <https://edoc.coe.int/en/elections/8156->

[digital-technologies-in-elections-questions-lessons-learned-perspectives.html](https://www.researchgate.net/publication/353083310/digital-technologies-in-elections-questions-lessons-learned-perspectives.html) Last accessed: 17.05.2021

DOI: 10.15587/2523-4153.2021.235308

NOTARY IN UKRAINE: ESTABLISHMENT AND INTRODUCTION OF DIGITAL TECHNOLOGIES

p. 27–32

Inna Apalkova, PhD, Associate Professor, Department of Civil Procedure, National University “Odessa Law Academy”, Fontanskaya road, 23, Odessa, Ukraine, 65009

E-mail: inna.tsilnyko@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4413-6677>

The study analyzes the historical aspect of the formation of the notary in Ukraine. The scientific analysis of notary development, definition of notary system, determination of a place of the modern notary in the legal system is carried out. The introduction of European experience in the notary of Ukraine provides an opportunity to exchange practical skills, improve national legislation and unify Ukrainian documents in accordance with international standards. The legislative consolidation of “notary in Ukraine” is analyzed. It is the Law of Ukraine “On Notaries” that discloses the concept of notary as a system of bodies and officials who are obliged to certify rights, as well as facts of legal significance and perform other notarial acts, provided by law, in order to give them legal credibility. The main tasks of the notary are defined, namely ensuring the protection and defense of the rights, freedoms and legitimate interests of individuals and collective entities, as well as promoting the proper implementation of the rights and responsibilities of these entities, ensuring the protection and safeguarding of all property forms, crime prevention, general strengthening of the rule of law and maintenance of the proper level of law and order. The functions of the notary are outlined, which are constantly evolving and give notaries more powers when performing notarial acts. The types of legal systems of notaries are studied, and the place of Ukrainian notaries in the system is determined. A special place in the notary system of Ukraine is the introduction of digital technologies, namely electronic registers, which allow to speed up the performance of notarial acts. It is concluded, that the notary in Ukraine is constantly in the dynamics of development and improvement of both the system itself and notaries in general. The international experience of leading countries allows for constant exchange of skills and improvement of national legislation

Keywords: notary, notarial activity, history of notary, development of notary, international experience of notary development

References

1. Dolynska, M. S. (2020). Guarantees of the notary process as warranty notarial activity in Ukraine. Visnyk Natsionalnogo universytetu “Lvivska politehnika”. Seriya: Yurydychni nauky, 894, 68–74. Available at: <http://science.lpu.edu.ua/sites/default/files/journal-paper/2019/aug/17849/12.pdf>

2. Lyapidevskiy, N. P. (1875). Istorya notariata. Vol. 1. Moscow: Univ. Tip. (Katkov i Ko), 321. Available at: http://for-expert.ru/notarial_history/index.shtml

3. Diakovych, M. M. (2009). Notarialne pravo Ukrayiny. Kyiv: Prav. yednist, 686.

4. Fursa, S. Ya., Fursa, Ye. I. (2001). Notariat v Ukrayini. Teoriia i praktyka. Kyiv: A.S.K., 975.

5. Chyzhmar, K. I. (2017). Harantii notarialnoi diialnosti: deiaki pytannia teorii ta praktyky. Naukovyy visnyk publichnoho ta pryvatnogo prava, 4, 61–65.

6. Dolynska, M. S. (2014). Ukrainian notaries and notarial law during the national state processes in Ukraine 1917–1920 years. Aktualni problemy derzhavy i prava, 72, 85–90.

7. Nelin, O. I. (2013). Notary institution in Ukraine and Russia (IX–XIX centuries): comparative analysis. Derzhava i pravo. Ser. Yurydychni i politychni nauky, 60, 64–69.

8. Chyzhmar, K. I. (Ed.) (2016). Teoretyko-pravovi osnovy notariatu v Ukrayini. Kyiv: Tsentr uchbov. l-ry, 200.

9. Pro notariat (1993). Zakon Ukrayiny No. 3425 XII. 02.09.1993. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>

10. Diakovych, M. (2016). Notariat yak institut okhorony zakhystu prav ta interesiv osib. Pravo Ukrayiny, 6, 114–119.

11. Zolotukhina, O. (2015). Notary functions: sociological and legal analysis. Sotsiolohiya prava, 3–4, 290–296. Available at: http://aup.org.ua/wp-content/uploads/%D0%A1%D0%BE%D1%86_%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0-2015%E2%84%963-4.pdf

12. Fursa, S. Ya. (Ed.) (2012). Teoriia notarialnogo protsesu. Kyiv: Aler- ta; Tsentr uchbovoi literatury, 920.

13. Reformuvannia notariatu za standartamy YeS: samorehuliuvannia, E-notariat (2019). Notariat Ukrayiny, 4 (35), 16–19.

14. Komarov, V. V., Barankova, V. V. (2020). Notariat Ukrayiny ta perspektyvy yoho rozvytku. Pravo Ukrayiny, 9, 43–61.

15. 10 Guiding Principles For A Notary. Guide to Technology. 2018. Available at: <https://www.streetdirectory.com/etoday/10-guiding-principles-for-a-notary-wewuff.html>

DOI: 10.15587/2523-4153.2021.235829

ON THE IMPLEMENTATION OF THE PRINCIPLES AND FEATURES OF THE APPOINTMENT OF JUDICIAL EXAMINATION IN CIVIL JUDICIAL PROCEEDINGS

p. 33–38

Larysa Bielik, PhD, Associate Professor, Department of Criminalistics, National University Odessa Law Academy, Fontanska str., 23, Odessa, Ukraine, 65009

E-mail: larysa.bielik1@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2183-6635>

Antonina Cheremnova, PhD, Associate Professor, Scientific Secretary, Odessa Scientific Research Institute of Forensic Expertise of the Ministry of Justice of Ukraine, Rishelievskaya str., 8, Odessa, Ukraine, 65026

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0221-6337>

The article is devoted to the aspects of the implementation of the principles and the specifics of the appointment of forensic examination in civil proceedings. The system of normative legal acts on forensic examination in civil proceedings has been investigated. The relationship between the concepts of "expertise" and "forensic examination" have been determined and analyzed. The characteristic features of forensic examination have been studied: first, forensic examination is determined by a specific procedural form; secondly, it can be carried out on the basis of a court order; thirdly, forensic examination is carried out by a forensic expert; fourthly, a correctly drawn up expert opinion is a means of proof in civil proceedings; fifth, the results of the forensic examination are used by the court. Highlighted and analyzed are the principles of forensic examination in civil proceedings, provided for by Art. 3 of the Law of Ukraine "On Forensic Expertise", namely the legality, independence, objectivity and completeness of the study. Separately, the set of conditions for which, in accordance with Art. 103 of the Civil Procedure Code of Ukraine, the court appoints an examination of the case: firstly, to establish the circumstances that may be significant for the case, for the sake of which special knowledge is required in a field other than law, without which it is impossible to establish the relevant circumstances; secondly, in the case when the parties or the party did not present the expert's opinion on a specific issue or the expert's opinion raises doubts about its correctness. A list of specific actions that the court at the stage of deciding on the appointment of a forensic examination has the right to implement in accordance with the Resolution of the Plenum of the Supreme Court of Ukraine dated May 30, 1997 No. 8 "On forensic examination in criminal and civil cases" is provided. The aspects of the appointment and conduct of forensic examination in civil proceedings are analyzed. The facts are highlighted that should be taken into account when deciding on the advisability of appointing an examination in a civil case

Keywords: forensic examination, civil proceedings, civil proceedings, principles of forensic examination

References

- Averyanova, T. V. (2008). Sudebnaya ekspertiza. Kurs obschey teorii. Moscow: Norma, 480.
- Polishchuk, M. H. (2021). Examination as a form of use of special knowledge in civil process. Juridical Scientific and Electronic Journal, 3, 125–127. doi: <http://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-3/30>
- Hrabovska, O., Vilinskyi, M. (2021). Expert in civil proceeding. Entrepreneurship, Economy and Law, (1), 5–10. doi: <http://doi.org/10.32849/2663-5313/2021.1.01>
- Kucher, T. M. (2012). Correlation of conclusions of expert and specialist yak of facilities of proving in civil procedure: questions of theory and practice. Visnyk Vyshchoi rady yustysii, 2 (10), 31–40. Available at: http://www.vru.gov.ua/content/article/visnik10_03.pdf
- Shtefan, A. (2018). Statement of expert in civil proceedings. Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti, 2, 16–28. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpiv_2018_2_4
- Lazko, O. M. (2013). Vysnovok eksperta yak zasib dokazuvannia v tsyvilnomu protsesi. Nauka i obrona, 4 (22), 106–112. Available at: http://naukaipravoohorona.com/journal/ukr/2013_4/18.pdf
- Derecha, L. N. (2013). History of forensic and expert institutions development. Teoriia ta praktyka sudovoї ekspertyzy i kryminalistyky, 13, 527–538. Available at: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Tpsek_2013_13_81.pdf
- Varfolomieva, T. V., Honcharenko, V. H., Boiarov, V. I., Honcharenko, S. V., Popeliushko, V. A. (2011). Kryminalistyka. Akademichnyi kurs. Kyiv: Yurinkom Inter, 512.
- Popovich, I., Sviderskyi, A. (2019). Problemal issues on the appointment and conduct of forensic examination in commercial litigation. Theory and Practice of Forensic Science and Criminalistics, 20 (2), 190–206. doi: <http://doi.org/10.32353/khrife.2.2019.14>
- Zaiats, O., Skrynkovskyy, R. (2019). Problematic Aspects of Expert Participation in the Civil Procedure of Ukraine. Path of Science, 5(9), 3001–3011. doi: <http://doi.org/10.22178/pos.50-3>
- Pro sudovu ekspertyzu (1994). Zakon Ukrayny No. 4038-XII. 25.02.1994. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrayny, 28, st. 232.
- Vasylieva-Shalamova, Zh. V. (2009). Sudova eksperityza v tsyvilnomu protsesi. Kyiv.
- Krut, A. (2018). In relation to a review on the conclusion of judicial expert and legitimacy of its use in the legal proceeding. Advokat, 2, 36–37.
- Pro sudovu ekspertyzu (1994). Zakon Ukrayny No. 4038-XII. 25.02.1994. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrayny, 28, st. 232.
- Sehai, M. Ya., Foris, Yu. B.; Honcharenko, V. H. (Ed.) (2010). Naukovo-praktychnyi komentar do Zakonu Ukrayny «Pro sudovu ekspertyzu». Ekspertyza u sudovii praktytsi. Kyiv: Yurinkom Inter, 400.
- Shulzhenko, A. V. (2016). Pryntsypy ta osoblyvosti sudovo-ekspertnoi diialnosti. Pravo i suspilstvo, 2 (2), 195–199. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2016_2%282%29_37
- Tsyvilnyi protsesualnyi kodeks Ukrayny (red. 15.12.2017). Available at: <https://i.factor.ua/ukr/law-343>
- Pro sudovu ekspertyzu v kryminalnykh i tsyvilnykh spravakh (1997). Postanova Plenumu Verkhovnoho Sudu Ukrayny No. 8. 30.05.1997. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-97#Text>
- Uzahalennia sudovoi praktyky pro zastosuvannia sudamy Kirovohradskoi oblasti protsesualnoho zakonodavstva pry pryznachenni sudovykh ekspertyz i vykorystannia yikh vysnovikiv u tsyvilnomu sudochynstvi. Available at: <https://supreme.court.gov.ua/sud1190/150/1579>
- Pro zatverdzennia Instruktsii pro pryznachennia ta provedennia sudovykh ekspertyz ta ekspertnykh doslidzen ta Naukovo-metodychnykhs rekomenratsii z pytan pidhotovky ta pryznachennia sudovykh ekspertyz ta ekspertnykh doslidzen (1998). Nakaz Ministerstva yustysii Ukrayny No. 53/5. 08.10.98. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#Text>
- Sikorski, M., Honing, A. (2012). Practical Malware Analysis: The Hands-On Guide to Dissecting Malicious Software. San Fransico: No Starch Press, 800.

21. Zelstser, L. (2021). 5 Steps to Building a Malware Analysis Toolkit Using Free Tools. Available at: <https://zelstser.com/build-malware-analysis-toolkit/>

DOI: 10.15587/2523-4153.2021.234675

THEORETICAL FUNDAMENTALS OF INTERACTION OF LAW ENFORCEMENT AUTHORITIES IN COUNTERACTION OF CRIMES COMMITTED BY ORGANIZED GROUPS OR CRIMINAL ORGANIZATIONS FORMED BY AN ETHNIC BASIS

p. 39–47

Volodymyr Sevruk, PhD, Senior Researcher, Associate Professor, Leading Researcher, Department of Organization of Scientific Activity and Protection of Intellectual Property Rights, National Academy of Internal Affairs, Solomjanska sq., 1, Kyiv, Ukraine, 03035

E-mail: vovasevruklev@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3444-9706>

The analysis of the researched scientific problems on counteraction to crimes, committed by organized groups and criminal organizations, which are formed on an ethnic basis, now necessitates further research of ethnic crime in Ukraine and the world in general. Formation by the Ukrainian state of a multi-vector mechanism of counteraction to organized groups and criminal organizations, formed on an ethnic basis, is impossible without understanding the essence of this problem, relevant legal concepts and classification and identification of features of organized ethnic crime that are important for law enforcement and the state. The main effective factor in such activities is to guarantee the security of citizens and the integrity of the state from criminal encroachments of organized groups and criminal organizations that are formed on an ethnic basis. Thus, for the effective interaction of law enforcement agencies in combating crimes, committed by organized groups and criminal organizations that are formed on an ethnic basis, a sound concept of such cooperation is needed, which is currently lacking. Accordingly, in the long run, such a concept needs to be adopted immediately, which will start streamlining law enforcement relations on the exchange and realization of information concerning the activities of both domestic criminal groups and organized criminal groups of foreign nationals or those formed on ethnic grounds. Theoretical principles of law enforcement interaction in combating crimes, committed by organized groups and criminal organizations, which are formed on an ethnic basis by generalizing, analyzing and systematizing the concept of interaction, its forms, methods and types, are analyzed. An author's definition of the concept of interaction among police during counteraction to crimes, committed by organized groups and criminal organizations, formed on ethnic basis, is given.

Keywords: interaction, ethnic crime, organized groups that are formed on an ethnic basis, criminal organizations that are formed on an ethnic basis, counteraction

References

1. Beseda, D. (2018). “Transnational” and “ethnic” crime: relationship concepts. Internauka. Series: “Juridical Sciences”, 8. doi: <http://doi.org/10.25313/2520-2308-2018-8-4361>
2. Sevruk, V. (2016). Ethnic crime in Ukraine. Law magazine of national academy of internal affairs, 1 (11), 73–83.
3. Ortinski, V. (2017). Cooperation of subdivisions of law enforcement authorities of Ukraine in counteraction of contraband goods of narcotic facilities: theoretical and applied aspects. Visnyk Natsionalnoho universytetu “Lvivska politehnika”. Seria: Yurydychni nauky, 884, 4–10. doi: <http://doi.org/10.23939/law2017.884.004>
4. Chuchko, S. (2020). Features of the cooperation of law enforcement bodies when investigating fraud in the purchase and sale of goods over the Internet. Entrepreneurship, Economy and Law, (12), 267–271. doi: <http://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.12.46>
5. Stashchak, M., Tarnopolskyi, O. (2012). Features of cooperation of operative subdivisions of internal affairs bodies of Ukraine with pre-trial investigation bodies. Pravo i bezpeka, 5 (47), 186–189.
6. Hren, R. R. (2016). Cooperation of operative subdivisions of law enforcement authorities of Ukraine in counteraction to the crimes in the field of appeal of narcotic facilities. Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seria: Pravo, 38 (2), 99–102.
7. Ablamskyi, S. Ye., Yukhno, O. O.; Yukhno, O. O. (Red.) (2017). Vzaiemodiiia slidchoho z inshymy orhanamy i pidrozdilamy pry rozkrytti ta rozsliduvanni kryminalnykh pravoporushen. Kharkiv, 152.
8. Bondar, H. Yu. (2004). Pravove zabezpechennia vzaemodii slidchykh pravookhoronnykh vidomst u kryminalnomu sudsudochynstvi Ukrayiny. Kharkiv, 230.
9. McIllwain, J. S. (2004). Organizing Crime in Chinatown: Race and Racketeering in New York City, 1890–1910. Jefferson: McFarland and Co., Publishers, 260.
10. Rockaway, R. A. (1993). But – He Was Good To His Mother: The Lives and Crimes of Jewish Gangsters. Jerusalem: Gefen Publishing House, 264.
11. Weisel, D. L., Painter, E. (1997). Police Response to Gangs: Case Studies of Five Cities. Police Executive Research Forum (PERF) United States of America, 96.
12. Albini, J. L. (1971). The American Mafia: Genesis of a Legend. New York: Appleton-Century-Crofts, 354.
13. Albrecht, H.-J. (1997). Ethnic Minorities, Crime, and Criminal Justice in Germany. Crime and Justice, 21, 31–99. doi: <http://doi.org/10.1086/449249>
14. Martinez, R. (2009). Race, Ethnicity, Crime, and Justice. Criminology. doi: <http://doi.org/10.1093/obo/9780195396607-0053>
15. Lampe, K. (2001). The Concept of Organized Crime in Historical Perspective. “Not a process of enlightenment: the conceptual history of organized crime in Germany and the United States of America” (Paper presented at the international conference “Crime organisé international: Mythe, pouvoir, profit...”). Forum on Crime and Society, 1.
16. Roden, L. (2018). Why Sweden doesn't keep stats on ethnicity and crime. Available at: <https://www.thelocal.se/2018/03/06/why-sweden-doesnt-keep-stats-on-ethnicity-and-crime/>

- se/20180508/why-sweden-doesnt-keep-stats-on-ethnic-background-and-crime
17. Ganzha, O. O. (2013). Scientific genesis of counteraction to the activity of organized criminal groups, which prepare burglaries from citizens' apartments, by the operative divisions of internal affairs agencies. *Pravo i bezpeka*, 3 (50), 65–67.
 18. Dudnikov, A. L. (2012). Problemy vzaiemodii pravookhoronnykh i kontroliuichykh orhaniv pry rozsliduvanni koryslyvykh zlochyniv. *Problemy zakonnosti*, 52, 136–140.
 19. Boiko, O. P., Kobzar, O. F., Rohalska, V. V., Cherniak, N. P. (2017). Orhanizatsiia vzaiemodii pidrozdiliv Natsionalnoi politsii pid chas provedennia dosudovoho rozsliduvannia. Dniipro: DDUVS, 84.
 20. Shepitko, V. Yu. (Ed.) (1998). Kryminalistika. Kryminalistichna taktyka i metodyka rozsliduvannia zlochyniv. Kharkiv: Pravo, 376.
 21. Kovalenko, V. V., Moisieiev, Ye. M., Tatsii, V. Ya., Shemshuchenko, Yu. S. (Eds.) (2010). Mizhnarodna politseiska entsyklopediya. T. 6: Operatyvno-rozshukova diialnist politsii (militsii). Kyiv: Atika, 1128.
 22. Zhaivoronok, V. V. (Ed.) (2012). Slovnyk ukrainskoi movy. Kyiv: VTs "Prosvita", 1320.
 23. Prokhorov, A. M. (Ed.) (1985). Sovetskiy entsiklopedcheskiy slovar. Moscow: Sovetskaya entsiklopediya, 1600.
 24. Kornieva, T. V. (2004). Vzaiemodiiia mytnykh orhaniv Ukrayny z pravookhoronnymy ta deiakymy kontroliuichymy orhanamy. *Mytna sprava*, 3 (33), 15–19.
 25. Dzhuzha, O. M., Vasylevych, V. V., Levchenko, Yu. O. et. al.; Dzhuzha, O. M. (Ed.) (2017). Sotsiolohiia prava. Kyiv: Nats. akad. vnutr. sprav, 356.
 26. Lekar, A. G. (1967). Predotvraschenie prestupleniy organami okhrany obschestvennogo poryadka. Moscow, 308.
 27. Kozachenko, I. P. (1992). Osnovnye napravleniya sovershenstvovaniya teorii i praktiki operativno-rozysknoy deyatelnosti. Kyiv: NUAVS, 285.
 28. Topchii, V. V. (2012). Vzaiemodiiia orhaniv dosudovoho slidstva z operatyvnymy pidrozdilamy u rozkrytti ta rozsliduvanni zlochyniv. Vzaiemodiiia operatyvnykh pidrozdiliv z inshymy subiktamy protydii zlochynam. Kyiv: FOP Kandyba, 49–53.
 29. Shynkarenko, I. R. (2012). Vzaiemodiiia operatyvnykh pidrozdiliv OVS ta penitentsiarnykh system Ukrayny: prykladni problemy naukovoho zabezpechennia. Visnyk Luhanskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav im. E. O. Didorenka, 3, 37–46.
 30. Kolesnyk, V. A. (2011). Kryminalistichna taktyka v zabezpechenni diialnosti operatyvnykh ta slidchykh pidrozdiliv SB Ukrayny z vyavlennia y rozkryttia zlochyniv. Ch. 2. Kyiv: Nauk.-vyd. viddil NA SB Ukrayny, 378.
 31. Dolzhenkov, O. F. (2002). Orhanizatsiini formy vzaiemodii orhaniv vnutrishnikh sprav. Visnyk LAVSU, 4, 232–239.
 32. Dubynskyi, A. Ya., Shostak, Yu. I. (1981). Orhanizatsiia i diialnist slidcho-operatyvnoi hrupy. Kyiv: KVSh MVS SRSR, 49.
 33. Plishkin, V. M., Kravchenko, Yu. F. (Red.) (1999). Teoriia upravlinnia orhanamy vnutrishnikh sprav. Kyiv: NAVSU, 702.
 34. Vasylynchuk, V. I. (2013). Operatyvno-rozshukova profilaktyka zlochyniv u biudzhetnii sferi. Kyiv: FOP Kandyba, 346.
 35. Matviienko, V. P. (2015). Vzaiemodiiia operatyvnykh pidrozdiliv z orhanamy derzhavnoi finansovoi inspeksii Ukrayny u protsesi vyavlennia ta fiksatsii zlochyniv u biudzhetnii sferi. Naukovyi visnyk natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav, 3, 74–81.
 36. Yukhno, O. I. (2009). Aktualni aspekty vzaiemodii operatyvnykh pidrozdiliv orhaniv vnutrishnikh sprav pry zapobihanni, prypynenni ta rozkrytti zlochyniv. Pividennoukrainskyi pravnychi chasopys, 4, 32–35.
 37. Korystin, O. Ye., Baranovskyi, O. I., Herasymenko, L. V. et. al.; Dzhuzha, O. M. (Ed.) (2010). Ekonomichna bezpeka. Kyiv: Alerta; KNT; Tsentr uchbovoi literatury, 368.
 38. Zavorina, O. (2020). Peculiarities of interaction of pre-investigative investigation bodies with operational units of the national police in criminal proceedings. *Bulletin of Luhansk State University of Internal Affairs named after E. Didorenko*, 2 (90), 228–238. doi: <http://doi.org/10.33766/2524-0323.90.228-238>
 39. Kolomiets, V. Ya. (1988). Teoreticheskie aspekty vzaimodeystviya operativnikh apparatov vnutrennikh del. Aktualnye problemy vzaimodeystviya operativnykh apparatov organov vnutrennikh del. Kyiv: KVSHMVD SSSR, 7–15.
 40. Filipenko, N. Ye. (2001). Diialnist operatyvnykh pidrozdiliv penitentsiarnykh ustanov shchodo profilaktyky pravoporushen sered zhinok, yaki vidbuvali pokarannia. Kharkiv: NUVS, 160.
 41. Dunets, V. B. (2008). Neobkhidnist nalahodzhennia efektyvnoi vzaiemodii mizh pravookhoronnymy orhanamy shchodo borotby z podatkovymy pravoporu-shenniamy. Orhanizatsiine pravove zabezpechennia diialnosti kontroliuichykh ta pravookhoronnykh orhaniv u sferi hospodariuvannia: problemy sohodennia ta perspektivy rozvytku. Irpin, 586.
 42. Soroka, S. O., Rumarchyk, G. S. (2015). The matters of collaboration between the investigator and officers from other departments at the pre-trial stage. Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnika», 825, 347–352.
 43. Obraztsov, V. A. (1997). Vyavlenie i izoblichenie prestupnika. Moscow, 471.
 44. Havryliuk, V. I., Dubyna, V. I., Danyliuk, M. P. (2007). Aktualni aspekty mizhnarodnoho spivrobitnytstva orhaniv vnutrishnikh sprav Ukrayny na napriamku protydii torhivli liudmy. Kyiv: Tsyfra, 173. Available at: <https://www.osce.org/files/f/documents/2/3/75892.pdf>
 45. Pro zatverdzhennia Instruktsii pro orhanizatsiui provedennia nehlasykh slidchykh (rozshukovykh) dii ta vykorystannia yikh rezultativ u kryminalnomu provadzhenni (2012). Nakaz Heneralnoi prokuratury Ukrayny, Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrayny, Sluzhby bezpeky Ukrayny, Administratsii Derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrayny, Ministerstva finansiv Ukrayny, Ministerstva yustysii Ukrayny No. 114/1042/516/1199/936/1687/5/. 16.11.2012. Available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12>
 46. Instruktsiia z orhanizatsii diialnosti orhaniv dosudovoho rozsliduvannia Natsionalnoi politsii Ukrayny (2017). Nakaz Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrayny No. 570. 06.07.2017. Available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0919-17/paran4#n4>
 47. Pro zatverdzhennia Instruktsii z orhanizatsii vzaiemodii orhaniv dosudovoho rozsliduvannia z inshymy orhanamy ta pidrozdilamy Natsionalnoi politsii Ukrayny v zapobihanni

kryminalnym pravoporušenniam, yikh vyjavlenni ta rozsliduvanni (2017). Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrayny No. 575. 07.07.2017. Available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17/page>

48. Pro zatverdzhennia Instruktsii pro vzaiemodiiu pravookhoronnykh orhaniv u sferi borotby z orhanizovanou zlochynnistiu (2011). Nakaz MVS Ukrayny ta Tsentralnogo upravlinnia SBU No. 317/235. 10.06.2011. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0822-11#Text>

49. Burkal, V. S. (2019). Protydiiia transnatsionalnii orhanizovanii zlochynnosti u sferi ekonomiky. Irpin: Universytet Derzhavnoi fiskalnoi sluzhby Ukrayny, 242.

50. Pro skhvalennia Stratehii rozvytku orhaniv systemy Ministerstva vnutrishnikh sprav na period do 2020 r. (2018). Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrayny. 15 lystopada 2017 r. No. 1023-r. Ofitsiiniyi visnyk Ukrayny, 23, 259. St. 808.

51. Kovalenko, A. V. (2018). Vzaemodiia politsii z inshymy subiektyamy protydii zlochynnosti. Naukovyi zhurnal Pidvendoukrainskyi pravnichyi chasopys, 4, 50–53.

52. Sevruk, V. H. (2018). The concept and essence of ethnic crime. Forum prava, 4, 64–94. doi: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1495597>

53. Sevruk, V. H. (2019). Stan naukovoї rozrobленості problem protydii zlochynam, shcho vchyniautsia orhanizovanymy hrupamy i zlochynnymy orhanizatsiiamy, yaki sformovani na etnichnii osnovi. Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo, 3, 314–321.

DOI: [10.15587/2523-4153.2021.235325](https://doi.org/10.15587/2523-4153.2021.235325)

CRIMINAL PROCEDURAL GUARANTEES OF THE RIGHTS OF PERSONS IN PROCEEDINGS WITH MUTUAL LEGAL ASSISTANCE AND IN THE ORDER OF ADOPTION

p. 48–57

Anastasia Pidgorodynska, PhD, Associate Professor, Department of Criminal Procedure, Detective and Investigative Activities, National University «Odessa Law Academy», Fontanska road, 23, Odessa, Ukraine, 65009

E-mail: anastasiapodgorodinska@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6822-2409>

Liliia Shirobokova, Postgraduate Student, Department of Criminal Procedure, Detective and Investigative Activities, National University «Odessa Law Academy», Fontanska road, 23, Odessa, Ukraine, 65009

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2357-2637>

The article is devoted to the issues related to the implementation of criminal procedural guarantees in the provision / receipt of international legal assistance and adoption proceedings. Emphasis is placed on the fact that in the scientific doctrine there is no established definition of criminal procedural guarantees in the provision / receipt of international legal assistance and in the implementation of proceedings by the way of adoption. It is proposed to understand them as a set of legally established methods and means (general and

special), which ensure the effective implementation of the tasks of criminal proceedings, as well as prevent violations of procedural rights of persons involved, as well as their fundamental rights, freedoms and legitimate interests. The position of scholars on the separation of the following constituent elements in the system of criminal procedural guarantees is supported: criminal procedural form; general principles of criminal proceedings; procedural status of a person; criminal procedural mechanism for exercising the rights of the subjects of the criminal proceedings related to the provision / receipt of international legal assistance and the transfer of proceedings from the competent authorities of a foreign state. The disclosure of the content of criminal procedural guarantees, which are implemented in the studied procedural forms of international cooperation in criminal proceedings is through the prism of these interconnected and interdependent elements

Keywords: international cooperation, international legal assistance, adoption proceedings, procedural guarantees

References

- Pogoretsky, N. A. (2014). The concept of criminal procedural guarantees. Chasopys Natsionalnogo universytetu «Ostrozka akademii», 2 (10). Available at: <http://lj.oa.edu.ua/articles/2014/n2/14pmakph.pdf>
- Hroshevyyi, Yu. M., Kaplina, O. V. (2010). Kryminalnyi protses. Kharkiv: Pravo, 608.
- Boyko, I. I. (2019). Application of coercive criminal-procedural measures in extradition process. Odessa, 244.
- Vynohradova, O.I. (2000). Mizhnarodne spivrobitnytstvo Ukrayny u haluzi borotby zi zlochynništiu (kryminalno-protsesualnyi aspekt). Kharkiv, 22.
- Zuiev, V. V. (2017). Kryminalni protsesualni harantii prav osoby pry mizhnarodnomu spivrobitnytstvi pid chas kryminalnogo provadzhennia. Kharkiv: Oberih, 204.
- Zuiev, V. V. (2015). Kryminalni protsesualni harantii prav osoby pry mizhnarodnomu spivrobitnytstvi pid chas kryminalnogo provadzhennia. Kharkiv, 220.
- Malaniuk, A. H. (2004). Provadzhennia u kryminalnykh sprawakh, poviiazane z mizhnarodnymy vidnosynamy, za zakonodavstvom Ukrayny. Lviv, 237.
- Ovchinskiy, V. S. (2001). Interpol (v voprosakh i otvetakh). Moscow: INFRA-M, 320.
- Pashkovskyi, M. I. (2007). Kontsepsiia mizhnarodnogo spivrobitnytstva z kryminalno-protsesualnykh pytan. Aktualni problemy derzhavy i prava, 27, 13–19.
- Smyrnov, M. I. (2006). Instytut vzaiemnoi pravovoï dopomohy u kryminalnykh sprawakh: suchasnyi stan ta perspektyvy rozvytku. Odesa: Feniks, 242.
- Tatarov, O. (2015). Problems of proof in criminal proceedings in adopting of intercept. Visnyk kryminalnogo sudsodchynstva, 4, 87–95.
- Pro mizhnarodni dohovory Ukrayny (2004). Zakon Ukrayny No. 1906-IV. 29.06.2004. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
- Morozov, S. M., Shkarana, L. M. (2000). Slovnyk entsyklopedichnykh sliv. Kyiv: Naukova dumka, 680.
- Alekseev, S. S. (1983). Pravo i perestroyka: voprosy, razdumya, prognozy. Moscow: YUrid. lit. 234.

15. Ponomarenko, A. V. (2013). Poniattia «Yurydychni harantii» v trudovomu pravi. Zbirnyk naukovykh prats Kharkivskoho natsionalnoho pedahohichnogo universytetu im. H. Skovorody. «Pravo», 20, 37–41.

16. Stakhura, B. I. (2016). The role of public authorities in ensuring human and civil rights in a democratic society: theoretical and legal aspects. Lviv, 180.

17. Rabinovych, P. M. (2001). Zdiisnennia prav liudyny: problemy obmezuvannia (zahalnoteoretychnyi aspekt). Pratsi Lvivskoi laboratorii prav liudyny i hromadianyna. Seria I. Doslidzhennia i referaty, 3, 13–14.

18. Trofymenko, V. M. (2000). Kryminalno-protsesualni harantii osobystosti v stadii sudovoho rozgliadu. Kharkiv, 188.

19. Yanovska, O. H. (1998). Pravovi harantii diialnosti advokata-zakhysnyka v kryminalnomu protsesi. Kyiv, 223.

20. Khimicheva, G. P. (2002). Ponyatie i naznachenie ugovolnogo proizvodstva (ugovolnogo protsesa). Ugovolnyi protsess: obschaya chast. Vol. 10. Moscow, 315.

21. Horban, O. M. (2004). Osnovy teorii system ta systemnogo analizu. Zaporizhzhia: HU ZIDMU, 204.

22. Witold Litwa v Poland – 26629/95 (2000). Available at: [https://hudoc.echr.coe.int/fre#%22itemid%22:\[%22002-6873%22\]](https://hudoc.echr.coe.int/fre#%22itemid%22:[%22002-6873%22])

23. Nechyporuk i Yonkalo proty Ukrayiny (2011). Rishennia u spravi YeSPL Zaava No. 42310/04. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_683#Text

24. Tatarov, O. Yu. (2016). Zatrymannia na gruntu pereiniattia. Zakon i biznes. Available at: https://zib.com.ua/ua/print/121014-chi_mozhna_tymchashovo_zaareshutuvati_gromadyanina_ukraini_och.html

25. Ukrvala Malynovskoho raionnoho суду м. Одеси (2021). Provadzhennia 1- м/521/19/21. Available at: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/94917180>

26. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrayiny: naukovo-praktychnyi komentar (2013). Kharkiv: Odissei, 1104.

27. Ukrvala Kyivskoho raionnoho суду м. Одеси (2019). Provadzhennia 1-к/520/4274/19. Available at: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/81271639>

DOI: 10.15587/2523-4153.2021.234724

IMPROVEMENT OF LEGAL REGULATION OF INTERMEDIATION IN THE VIRTUAL ASSETS MARKET

p. 58–64

Oleh Kulyk, PhD, Kyiv-Sviatoslavsky District Prosecutor's Office of Kyiv Region, Soborna str., 67, Sofiyivska Borshchahivka village, Kyiv region, Ukraine, 08131

E-mail: kulyk0001@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1195-9869>

Legal regulation of intermediation in the virtual assets market was analysed. It was grounded, that the professional assistance to virtual assets market participants is necessary because of complexity of transactions with virtual assets. It was found, that the virtual assets service providers carry out intermediation in the

virtual assets market as an entity that is acting in the interests of third parties and providing intermediary services to the market participants. Based on the analysis of the legal concept of "intermediation", it was formulated, that intermediation in the virtual assets market can be considered as the economic activity of business entities – virtual assets service providers, - which is carried out with the purpose of providing intermediary services to virtual assets market participants. Types of intermediation in the virtual assets market include: 1) safekeeping or administration of virtual assets and keys of virtual assets; 2) exchange of virtual assets (except when exchange is not carried out directly by the consumers in their own interests); 3) transfer of virtual assets (except when the transfer is not carried out directly by the consumers in their own interests); 4) participation in and provision of financial services, related to an issuer's offer and/or sale of a virtual asset.

It was found, that according to the draft law "On Virtual Assets" of June 11, 2020 No 3637 virtual assets service providers should be registered, but there is no mention about the license for providing intermediation in the virtual assets market. At the same time, it was grounded, that according to Ukrainian law, the financial intermediation in the virtual assets market, including participation in and provision of financial services, related to an issuer's offer and/or sale of a virtual asset, should be a subject of licensing

Keywords: intermediation, virtual assets market, virtual asset, cryptocurrency, virtual asset service provider

References

1. Cai, C. W. (2018). Disruption of financial intermediation by FinTech: a review on crowdfunding and blockchain. *Accounting & Finance*, 58 (4), 965–992. doi: <http://doi.org/10.1111/acfi.12405>
2. Makurin, A. A. (2020). Accounting and legal regulation of the cryptocurrency market in Ukraine. *Ekonomichni studii*, 4 (30), 79–83. Available at: [http://www.lef.lviv.ua/files/archive/journal/2020/4\(30\)_2020.pdf#page=79](http://www.lef.lviv.ua/files/archive/journal/2020/4(30)_2020.pdf#page=79)
3. Kud, A. A. (2020). The Phenomenon of Virtual Assets: Economic and Legal Aspects. *International Journal of Education and Science*, 3 (3), 30–42. doi: <http://doi.org/10.26697/ijes.2020.3.3>
4. Projekt Zakonu pro virtualni aktyvy (2020). Reiestr. № 3637. 11.06.2020. Verkhovna Rada Ukrayiny. Available at: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=69110
5. Rieznikova, V. V. (2011). Teoretychni problemy rehuliuvannia poserednytstva u sferi hospodariuvannia Ukrayiny. Kyiv.
6. Uralova, Yu. P. (2019). Hospodarsko-pravove rehuliuvannia poserednytskoї diialnosti u sferi strakhuvannia. Vinnytsia: TOV «TVORY», 164.
7. Motsi-Omoijiade, I. D. (2018). Financial Intermediation in Cryptocurrency Markets – Regulation, Gaps and Bridges. *Handbook of Blockchain, Digital Finance, and Inclusion*, 1, 207–223. doi: <http://doi.org/10.1016/b978-0-12-810441-5.00009-9>
8. Rieznikova, V. V. (2009). Ekonomichna sutnist poserednytstva. Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu, 4 (3), 228–234. Available at: http://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/2009_4_3/pdf/228-234.pdf
9. Vasylieva, V. A. (2010). Dohovirne rehuliuvannia vidnosyn z nadannia poserednytskykh posluh. Universytetski

- naukovi zapysky, 4 (36), 25–29. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2010_4_7
10. Rieznikova, V. V. (2010). Institut poserednytstva v pravovii doktryni. Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Yurydychni nauky, 84, 35–39. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Yur_2010_84_12
 11. Salnikova, H. I. (2003). Pravove rehuliuvannia posrednytstva u pidprijemnytskii diialnosti. Kharkiv, 16.
 12. Patsuriia, N. B., Voitsekhovska, I. M., Holovachova, A. S. (2017). Pravove rehuliuvannia diialnosti u sferi strakhuvannia ta perestrakhuvannia: problemy teoriї ta praktyky. Kyiv: Vydavnytstvo Lira-K, 256. Available at: http://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/22963/1/N_Patsuriia_I_Voitsekhovska_N_Golovachova_FPMV.pdf
 13. Mintsyfra – rehulator rynku virtualnykh aktyiv (2019). Ministerstvo tsyfrovoi transformatsii Ukrayny. Available at: <https://thedigital.gov.ua/news/mintsfra-regulyator-rinku-virtualnih-aktiviv>
 14. Ovcharenko, A. S. (2020). Virtual assets and cryptocurrency in ukraine: current state and prospects. Juridical Scientific and Electronic Journal, 4, 200–202. doi: <http://doi.org/10.32782/2524-0374/2020-4/47>
 15. Understanding the VFA Framework. Malta Financial Services Authority (MFSA). Available at: <https://www.mfsa.mt/fintech/virtual-financial-assets/>
 16. Shpomer, A. I. (2006). Litsenzuvannia hospodarskoi diialnosti (hospodarsko-pravovyi aspekt). Kyiv, 232.
 17. Shcherbyna, V. S. (2012). Poniattia ta vydy zasobiv derzhavnoho rehuliuvannia hospodarskoї diialnosti. Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Yurydychni nauky, 94, 10–19. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKNU_Yur_2012_94_4

DOI: [10.15587/2523-4153.2021.235769](https://doi.org/10.15587/2523-4153.2021.235769)

INTERNET FRAUD: TECHNOLOGIES OF PERFORMANCE, WAYS OF COUNTERACTION AND PREVENTION

p. 65–70

Olena Samoilenko, Doctor of Laws, Associate Professor, Research Department for Combating Cybercrime and Information Security Threats, Interdepartmental Research Center for Combating Organized Crime under the National Security and Defense Council of Ukraine, Solomyanska str., 1, Kyiv, Ukraine, 03035

E-mail: samoilenko_elena@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8925-4116>

Kateryna Titunina, PhD, Research Department for Combating Cybercrime and Information Security Threats, Interdepartmental Research Center for Combating Organized Crime under the National Security and Defense Council of Ukraine, Solomyanska str., 1, Kyiv, Ukraine, 03035

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2800-345X>

The article proves that the separation of technologies for committing fraud on the Internet allows you to determine

the causal complexes. As a result, it is possible to effectively influence the prevention and counteraction of the corresponding type of crime. The author concludes that it is necessary to introduce into the practice of law enforcement and other government agencies effective tools for preventing and combating Internet fraud. He sees such a tool as outreach activities and modes of action that will block the determinants of criminal behavior in cyberspace. In order to concretize the specified means of prevention, it also deepens the theoretical basis regarding the system for preventing Internet fraud. So, the author comes to the conclusion that counteraction is a system of measures and methods of activity not only of law enforcement agencies, but also of other state and non-state bodies, while among these measures there are measures to prevent certain types of crimes.

The article indicates that in the process of implementing a certain type of cybercrimes by criminals, they talk about the technologies of criminal activity as complexes of interrelated crimes, united by a single criminal purpose. For the commission of Internet fraud in the technology of criminal activity, there are typically ways of committing crimes in the use of computers, systems and computer networks and telecommunication networks (provided for in Section XVI of the Criminal Code of Ukraine) and Art. 200 of the Criminal Code of Ukraine. As a result of the analysis of the materials of the forensic practice of investigating fraud on the Internet, two main technologies have been identified: 1) the seizure of funds using phishing sites (the methods of reporting false information from the victim and its content have been updated) 2) the seizure of funds using a bank payment card and/or ATM (the variability of the method of manipulating information has been updated)

Keywords: prevention, means, Internet, false information, counteraction, investigation, method, technology, fraud

References

1. U 2020 rotsi do kiberpolitsii nadiishlo ponad 30 tyach zvernen shchodo shakhrajstva v Interneti (2021). Available at: <https://cyberpolice.gov.ua/news/u--roczi-do-kiberpolicziyi-nadijshlo-ponad--tysach-zvernen-shhodo-shaxrajstva-v-interneti-8412/>
2. Pro zapobihannia ta protydiiu lehalizatsii (vidmyanniu) dokhodiv, oderzhanykh zlochynnym shliakhom, finansuvanniu teroryzmu ta finansuvanniu rozpovsiudzhennia zbroi masovoho znyshchennia (2019). Zakon Ukrayny No. 361-IX. 06.12.2019. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>
3. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Departament kiberpolitsii NP Ukrayny (2015). Nakaz Natsionalnoi politsii Ukrayny No. 85. 10.11.2015. Available at: <https://cyberpolice.gov.ua/normatyvno-pravovi-akty-yaki-rehlamentuiut-diialnist-politseiskoi-komisii/>
4. Orlov, P. I., Volobuiev, A. F., Osyka, I. M. ta in. (2004). Protydiiia ekonomichnii zlochynnosti. Kharkiv: Nats. un-t vnutr. sprav, 568.
5. Butuzov, V. M., Pavlovskyi, V. D., Skalozub, L. P. ta in.; Romaniuk, B. V., Skulysh, Ye. D. (Ed.) (2011). Organizat-

- siino-pravovi ta taktychni osnovy protydii zlochynnosti u sferi vysokykh informatsiynykh tekhnologii. Kyiv, 404.
6. Kosenkova, N. A., Sirodan, T. O. (2014). Protydii a kiberzlochynnosti. Kyiv, 48.
7. Samoilenko, O. A.; Volobuev, A. F. (Ed.) (2020). Os-novy metodyky rozsliduvannia zlochyniv, vchynenykh u kiber-prostori. Odessa: TES, 372.
8. Wi-Fi-zlodii: sposoby zakhystu. Nezalezhna asotsiat-sia bankiv Ukrayny. Available at: http://anticyber.com.ua/article_detail.php?language=ua&id=108
9. Samoilov, S. V. (2014). Rozsliduvannia shakhraistv, uchynenykh iz vykorystanniam merezhi Internet. Donetsk, 226.
10. Samoilenko, O. A. (2018). Kharakterystyka tekhnologii vchynennia zlochyniv u kiberprostori. Sudova ta slidcha praktyka v Ukraini, 7, 64–71.
11. Sidel, R. (2015). Theft of debit card data from ATMs soars. The Wall Street Journal. Available at: <https://www.wsj.com/articles/theft-of-debit-card-data-from-atms-soars-1432078912>
12. HSBC UK pilot of new, industry-first technology reduces ATM “cash-trapping” fraud losses by 50 % (2015). HSBC Holdings plc. Available at: <https://www.atmia.com/news/hsbc-uk-pilot-of-new-industry-first-technology-reduces-atm-cash-trapping-fraud-losses-by-50/9188/>

АНОТАЦІЇ

DOI: 10.15587/2523-4153.2021.235118

ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРОБЛЕМНИХ АСПЕКТІВ НАДАННЯ БЕЗОПЛАТНОЇ ВТОРИННОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ ТА ПЕРСПЕКТИВ ЇХ ВИРІШЕННЯ (с. 4–8)

Л. Р. Наливайко, М. В. Новікова

У статті проаналізовано проблеми надання безоплатної вторинної правової допомоги в Україні. На основі досліджень статистичних показників визначено, що найбільш незадовільними є питання доступності та якості правової допомоги. Вказано, що для подолання зазначених недоліків, держава в особі уповноважених органів співпрацює з багатьма міжнародними організаціями, бере участь у проектах міжнародної технічної допомоги та забезпечує комунікацію з міжнародними та національними громадськими організаціями. Вказано, що якість надання такої допомоги потребує вдосконалення, оскільки в Україні рівень довіри до поняття « безоплатна правова допомога», та до суб'єктів надання такої допомоги в суспільстві досить невисокий.

Проаналізовано кількість звернень громадян для отримання безоплатної вторинної правової допомоги, на основі чого зроблено висновок про досить низьку ефективність роботи суб'єктів, зокрема, через недостатню поінформованість суспільства про можливість звернення за такою допомогою. Проаналізовано стандарти надання безоплатної правової допомоги, на основі яких зроблено висновок про їх позитивний вплив на розвиток інституту, оскільки визначення достатніх та допустимих вимог для надання такої допомоги сприяє активізації роботи компетентних суб'єктів, а також підвищує довіру населення до них. На основі проведенного дослідження зазначено, що сьогодні увага повинна бути приділена не тільки висвітленню можливості отримання безоплатної вторинної правової допомоги, але й поширенню механізмів отримання такої допомоги та їх особливостей. Визначено, що для розвитку системи безоплатної правової допомоги та підвищення рівня довіри громадян до неї необхідно здійснити ряд законодавчих та організаційних змін, спрямованих на просвітницьку роботу у зазначеній сфері

Ключові слова: права людини, правова допомога, безоплатна вторинна правова допомога, адвокат, захист

DOI: 10.15587/2523-4153.2021.235281

УДОСКОНАЛЕННЯ КОНСТИТУЦІЙНОЇ СКАРГИ ЯК ІНСТРУМЕНТА ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ (с. 9–13)

К. Ю. Примаков, Ю. А. Заковеря

Статтю присвячено дослідження актуальних питань функціонального призначення конституційної скарги та її місця у юридичному механізмі захисту прав та свобод особи. З'ясовано ключові функції цього правового феномену в демократичній та правовій державі, запропоновано та обґрунтовано їхню класифікацію за критерієм впливу суб'єктів права на реалізацію його функціональних напрямів. Акцентовано увагу на визначальній ролі цього інституту в системі юридичних гарантій забезпечення конституційних прав і свобод особи та відзначено його переваги у порівнянні з іншими правозахисними інструментами, що були доступними до запровадження в Україні прямого індивідуального доступу до конституційного правосуддя. Проаналізовано позитивні та негативні аспекти конституційної скарги. Визначено, що в цілому інститут конституційної скарги має широке коло переваг в порівнянні з іншими формами звернення до Конституційного Суду України. Проте, поряд з цим, існують і недоліки, які потребують негайного усунення. Зокрема, це стосується предмету розгляду конституційної скарги. Методологічну основу дослідження становлять емпіричний, системний методи, а також метод юридичної герменевтики. Констатовано, що забезпечення можливості особи брати активну участь у контролі за діяльністю вищих органів державної влади, яка реалізується у відповідних правових формах, дає підстави для визнання конституційної скарги одним із сучасних інститутів демократії. Зроблено висновок, що пріоритетною функцією конституційної скарги є саме правозахисна, оскільки тільки до Конституційного Суду можна оскаржити закон, який стосується винятково основних прав і свобод громадян, закріплених Конституцією

Ключові слова: конституційна скарга, захист прав людини, Конституційний Суд України, конституційне правосуддя

DOI: 10.15587/2523-4153.2021.235130

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ПРАВОСУДДЯ В УКРАЇНІ (с. 14–17)

А. О. Рибалкін, Ю. В. Носенко

Досліджено діяльність Європейського суду з прав людини та визначено значення відповідної практики Європейського суду для судової практики України. Проаналізовано діяльність Європейського суду з прав людини, роль та вплив на

судову систему України, наведені відповідні приклади. Основну увагу приділено рішенням Європейського суду з прав людини, їх впливу на національну імплементацію Конвенції. Розглянуто напрямки імплементації Конвенції у правову систему України. На основі проведеного дослідження зроблено висновок про необхідність та доцільність імплементації рішень Європейського суду з прав людини, оскільки таким чином можливо забезпечити охорону і захист прав та свобод людини і громадянина. Визначено, що Європейський суд з прав людини завжди дотримується створених прецедентів, за винятком випадків, коли є вагомі причини вдосконалити тлумачення Договору 1950 року, посилаючись на зміни соціальних цінностей або повсякденних умов життя. Зроблено висновок про те, що для підвищення довіри до органів судової влади судам доцільно враховувати європейський досвід, рішення та зауваження Європейського суду з прав людини у своїй роботі. На основі існуючих рішень Європейського суду з прав людини судді можуть точно розуміти верховенство закону та застосовувати його належним чином. Вказано, що на основі рішень Європейського суду з прав людини судді можуть точно розуміти верховенство закону та застосовувати його у правозахисній діяльності

Ключові слова: Європейський суд з прав людини, Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод, правосуддя, рішення

DOI: 10.15587/2523-4153.2021.235474

РОЗВИТОК КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ В УКРАЇНІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ (с. 18–21)

О. І. Наливайко, В. Є. Штундер

Досліджено особливості та проблематика процесу реформування основних конституційних інституцій. Акцентовано увагу на тому, що український конституційний процес триває увесь час, поки триває період становлення незалежної, демократичної та правової Української держави з урахуванням особливостей розвитку громадянського суспільства. З'ясовано, що необхідним є наукове забезпечення України до європейських стандартів громадського життя. Визначено, що в Україні триває процес реформування основних конституційних інституцій, тому достатньо прогнозованим є те, що у якості об'єктів подальшого конституційного реформування в Україні першочергово виступатиме організація та діяльність органів публічної влади. Встановлено, що з метою формування ефективного державного апарату, головним покликанням якого є розвиток громадської думки та формулювання стратегії суспільного розвитку, необхідні соціально-політичні та інституційні зміни в українському суспільстві в цілому. Проаналізовано чинники, які зумовлюють необхідність трансформації Конституції України. Зроблено висновок про те, що на етапі державного будівництва необхідним є наукове забезпечення України до європейських стандартів громадського життя, яке вимагає вдосконалення усіх існуючих процесів шляхом їх реформування та трансформації. Зазначено, що конституційний процес є відповідною діяльністю органів публічної влади, яка врегульована конституційно-процесуальними нормами з метою реалізації матеріальних норм конституційного права

Ключові слова: конституційна реформа, конституційний процес, конституціоналізм, Конституція України, глобалізація

DOI: 10.15587/2523-4153.2021.234520

ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРЧОГО ПРОЦЕСУ (с. 22–26)

С. С. Сон

Дослідження присвячено аналізу основних нормативно-правових актів, які регламентують проведення виборів у Європейському Союзі, що обумовлено проблемами практичного та теоретичного характеру, пов'язаних із розвитком українського конституціоналізму та інтеграції національного правопорядку до європейського правового простору. Наголошено, що правильний вибір виборчої системи створює належне середовище, в якому громадяни реалізують одне з основних засад демократії – голосувати за своїх демократично уповноважених представників, в той же час як політичні представники репрезентують їх інтереси.

Встановлено, що незважаючи на зростаючу роль Європарламенту, регулювання проведення виборів до нього залишається узгодженим лише частково, оскільки немає загального виборчого процесу для всіх держав-членів. Нині деякі фундаментальні принципи, за якими відбувається цей процес, закріплені в Акті про вибори 1976 року, але багато аспектів регулюються національним законодавством. Відсутність загального, єдиного для усіх держав-членів ЄС виборчого законодавства потенційно позбавляє європейські вибори справді європейського виміру. У період 2015–2020 рр. було зроблено декілька спроб реформування виборчої системи ЄС, але не всі вони привели до прийняття відповідних директив. Зокрема, викликає значні дискусії питання введення транснаціонального виборчого округу. Так, прихильники їх утворення вважають, що створення транснаціонального виборчого округу є кроком до справжньої «європейзації» виборів, а ті, що заперечують, вважають, що це може збільшити дистанцію між громадськістю та

обраними представниками. Встановлено, що вибори до Європейського Парламенту, які відбулися навесні 2019 року, їх результати у деяких питаннях перегукуються із результатами парламентських та місцевих виборів в Україні. Визначено низку проблем, пов'язаних із виборами до Європарламенту у 2019 році та які мають місце в Україні. Зокрема обмеження внаслідок різних причин реалізації своїх виборчих прав особами з обмеженими можливостями, використання у виборчому процесі цифрових технологій та пов'язаних з цим питань кібербезпеки, захисту персональних даних тощо

Ключові слова: виборче законодавство, Європейський Парламент, європейська інтеграція, виборче право України, обмеження виборчих прав, захист персональних даних

DOI: 10.15587/2523-4153.2021.235308

НОТАРІАТ В УКРАЇНІ: СТАНОВАЛЕННЯ ТА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ (с. 27–32)

I. С. Апалькова

При досліженні проаналізовано історичний аспект становлення нотаріату в Україні. Проведено науковий аналіз розвитку нотаріату, визначення системи нотаріату, визначення місця сучасного нотаріату в правовій системі. Запровадження в нотаріат України європейського досвіду дає можливість обміну практичними навиками, удосконалення національно законодавства та уніфікації українських документів згідно з міжнародними стандартами. Проаналізовано законодавче закріплення «нотаріату в Україні». Саме Закон України «Про нотаріат» розкриває поняття нотаріату як систему органів і посадових осіб, на які покладено обов'язок посвідчувати права, а також факти, що мають юридичне значення, та вчиняти інші нотаріальні дії, передбачені Законом, з метою надання їм юридичної вірогідності. Визначено основні задачі нотаріату, а саме забезпечення охорони та захисту прав, свобод і законних інтересів фізичних осіб та колективних суб'єктів, а також сприяння нормальній реалізації належних цим суб'єктам прав та покладених на них обов'язків, забезпечення захисту та охорони усіх форм власності, попередження правопорушень, загальне зміцнення законності та підтримка належного рівня правопорядку. Окреслено функції нотаріату, які постійно розвиваються та дають можливість нотаріусам більше повноважень при вчиненні нотаріальних дій. Досліджено типи правових систем нотаріату, та визначено місце українського нотаріату в системі. Особливе місце в системі нотаріату України є запровадження цифрових технологій, а саме електронних реєстрів, які дають змогу пришвидшити вчинення нотаріальних дій. Зроблений висновок, що нотаріат в Україні постійно перебуває в динаміці розвитку та удосконалення як самої системи, так і нотаріусів загалом. Міжнародний досвід провідних країн дає змогу постійно обмінюватися навиками та вдосконалювати національне законодавство

Ключові слова: нотаріат, нотаріальна діяльність, історія нотаріату, розвиток нотаріату, міжнародний досвід розвитку нотаріату

DOI: 10.15587/2523-4153.2021.235829

ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦІПІВ ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ ПРИЗНАЧЕННЯ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ В ЦІВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ (с. 33–38)

Л. С. Бєлік, А. І. Черемнова

Стаття присвячена аспектам впровадження принципів та особливостям призначення судової експертизи в цівільному судочинстві. Досліджено систему нормативно-правових актів про судову експертизу у цівільному судочинстві. Визначено та проаналізовано співвідношення понять «експертиза» та «судова експертиза». Вивчено характерні ознаки судової експертизи: по-перше, судова експертиза визначається конкретною процесуальною формою; по-друге, вона може проводиться на підставі ухвали суду; по-третє, судова експертиза здійснюється судовим експертом; по-четверте, правильно оформленій висновок експерта, є засобом доказування в цівільному процесі; по-п'яте, результати судової експертизи використовуються судом. Виокремлено та проаналізовано принципи судової експертизи в цівільному судочинстві, які передбачені ст. 3 Закону України «Про судову експертизу», а саме законність, незалежність, об'єктивність і повнота дослідження. Відокремлено сукупність умов за якими відповідно до ст. 103 Цівільного процесуального кодексу України суд призначає експертизу у справі: по –перше, для встановлення обставин, які можуть мати значення для справи, за для чого необхідні спеціальні знання у сфері іншій, ніж право, без яких встановити відповідні обставини неможливо; по-друге, у випадку, коли сторонами або стороною не надано висновок експерта із конкретного питання або висновок експерта викликає сумнів щодо його правильності. Надано перелік конкретних дій, які суд на стадії вирішення питання про призначення судової експертизи

пертизи має право реалізовувати відповідно до Постанови Пленуму Верховного Суду України від 30.05.1997 р. № 8 «Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах». Проаналізовано аспекти призначення та проведення судової експертизи у цивільному судочинстві. Виокремлено факти, які слід враховувати під час вирішення питання про доцільність призначення експертизи в цивільній справі

Ключові слова: судова експертиза, цивільне судочинство, цивільний процес, принципи судової експертизи

DOI: 10.15587/2523-4153.2021.234675

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВЗАЄМОДІЇ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ ПІД ЧАС ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ ОРГАНІЗОВАНИМИ ГРУПАМИ І ЗЛОЧИННИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ, ЯКІ СФОРМОВАНІ НА ЕТНІЧНІЙ ОСНОВІ (с. 39–47)

В. Г. Севрук

Аналіз досліджуваної наукової проблематики щодо протидії злочинам, що вчиняються організованими групами і злочинними організаціями, які сформовані на етнічній основі, наразі обумовлює необхідність подальшого дослідження етнічної злочинності в Україні та світі загалом. Формування українською державою багатовекторного механізму протидії організованим групам і злочинним організаціям, які сформовані на етнічній основі, неможливо без розуміння сутності даної проблеми, відповідних законодавчо закріплених понять та класифікації і виокремлення рис організованої етнічної злочинності, що мають важливе практичне значення для роботи правоохоронних органів та держави. Головним ефективним фактором такої діяльності виступає гарантування безпеки громадянам і цілісності держави від злочинних посягань організованих груп та злочинних організацій, які сформовані на етнічній основі. Таким чином, для ефективної взаємодії правоохоронних органів під час протидії злочинам, що вчиняються організованими групами і злочинними організаціями, які сформовані на етнічній основі, необхідна обґрунтована концепція такого співробітництва, яка на сьогодні відсутня. Відповідно в перспективі потребує негайного прийняття такої концепції, що покладе початок упорядкуванню відносин правоохоронних органів з обміну й реалізації інформації, що стосується діяльності, як вітчизняних злочинних формувань, так і діяльності організованих злочинних груп іноземних громадян або тих, що сформувалися на етнічній основі. Проаналізовані теоретичні засади взаємодії правоохоронних органів під час протидії злочинам, що вчиняються організованими групами і злочинними організаціями, які сформовані на етнічній основі шляхом узагальнення, аналізу та систематизації поняття взаємодії, її форм, методів та видів. Сформульовано авторську дефініцію поняття взаємодії правоохоронних органів під час протидії злочинам, що вчиняються організованими групами і злочинними організаціями, які сформовані на етнічній основі

Ключові слова: взаємодія, етнічна злочинність, організовані групи, які сформовані на етнічній основі, злочинні організації, які сформовані на етнічній основі, протидія

DOI: 10.15587/2523-4153.2021.235325

КРИМІНАЛЬНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ГАРАНТІЇ ПРАВ ОСІБ У ПРОВАДЖЕННЯХ ІЗ ВЗАЄМНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ ТА У ПОРЯДКУ ПЕРЕЙНЯТТЯ (с. 48–57)

А. В. Підгородинська, Л. О. Широбокова

Стаття присвячена розгляду питань, пов'язаних із реалізацією кримінальних процесуальних гарантій при наданні/отриманні міжнародної правової допомоги та провадженні у порядку передачі. Акцентується увага на тому, що у науковій доктрині відсутнє усталене визначення кримінальних процесуальних гарантій при наданні/отриманні міжнародної правової допомоги та при здійсненні провадження у порядку передачі. Під ними пропонується розуміти сукупність законодавчо встановлених способів та засобів (загальних і спеціальних), за допомогою яких забезпечується ефективна реалізація завдань кримінального провадження, а також унеможливлюється порушення процесуальних прав осіб, які беруть у них участь, їх основних прав, свобод і законних інтересів. Підтримується позиція науковців щодо виокремлення в системі кримінальних процесуальних гарантій наступних складових елементів: кримінальної процесуальної форми; загальних засад кримінального провадження; процесуального статусу особи; кримінального процесуального механізму реалізації прав суб'єктів частини кримінального провадження, пов'язаної із наданням/отриманням міжнародної правової допомоги та передачі провадження від компетентних органів іноземної держави. Через призму вказаних взаємопов'язаних та взаємообумовлених елементів здійснюється розкриття змісту кримінальних процесуальних гарантій, що реалізуються у досліджуваних процесуальних формах міжнародного співробітництва у кримінальному судочинстві

Ключові слова: міжнародне співробітництво, міжнародна правова допомога, провадження у порядку передняття, кримінальні процесуальні гарантії

DOI: 10.15587/2523-4153.2021.234724

УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПОСЕРЕДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РИНКУ ВІРТУАЛЬНИХ АКТИВІВ (с. 58–64)

О. І. Кулик

Аналізувалось правове регулювання посередницької діяльності на ринку віртуальних активів. Підкреслено, що складність операцій з віртуальними активами зумовлює потребу у наданні професійної допомоги учасникам ринку, яку покликані забезпечити відповідні посередники, як проміжна ланка між споживачами та емітентами (майнерами) віртуальних активів. Зроблено висновок, що суб'єктами, які фактично здійснюють посередництво на ринку віртуальних активів, є постачальники послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, оскільки останні є суб'єктами підприємницької діяльності, які діють в інтересах третіх осіб, і надають посередницькі послуги на ринку віртуальних активів. Сформульовано, що посередницьку діяльність на ринку віртуальних активів можна розглядати як діяльність суб'єктів підприємницької діяльності – постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, предметом якої є надання посередницьких послуг на ринку віртуальних активів. До видів посередницької діяльності на ринку віртуальних активів віднесено: зберігання або адміністрування віртуальних активів та ключів віртуальних активів; обмін віртуальних активів (за умови, що обмін не здійснюється безпосередньо самим споживачем послуг у власних інтересах); переказ віртуальних активів (за умови, що переказ не здійснюється безпосередньо самим споживачем послуг у власних інтересах); участь і надання фінансових послуг, пов'язаних із пропозицією емітента та/або продажем віртуальних активів.

Виявлено, що у законопроекті «Про віртуальні активи» від 11 червня 2020 р. №3637 запропоновано закріпити положення, що діяльність постачальників послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, здійснюється виключно на підставі державної реєстрації, яку передбачено як засіб державного регулювання альтернативний ліцензуванню. Водночас цим дослідженням обґрунтовано необхідність ліцензування посередницької діяльності на ринку віртуальних активів, що має ознаки надання фінансових послуг, зокрема щодо участі і надання фінансових послуг, пов'язаних із пропозицією емітента та/або продажем віртуальних активів, а також щодо фінансових віртуальних активів.

Ключові слова: посередницька діяльність, ринок віртуальних активів, віртуальний актив, криптовалюта, постачальники послуг, пов'язані з обігом віртуальних активів

DOI: 10.15587/2523-4153.2021.235769

ІНТЕРНЕТ-ШАХРАЙСТВА: ТЕХНОЛОГІЇ ВЧИНЕННЯ, ШЛЯХИ ПРОТИДІЇ ТА ЗАПОБІГАННЯ (с. 65–70)

О. А. Самойленко, К. В. Тітуніна

В статті доведено, що відокремлення технологій вчинення Інтернет-шахрайств дає змогу визначити причинні комплекси та як наслідок ефективно впливати на запобігання та протидію відповідного виду злочинності. Автор висловує про необхідність впровадження в практику правоохоронних та інших державних органів ефективних інструментів запобігання та протидії Інтернет-шахрайствам, зокрема інформаційно-просвітницьких заходів та способів дії, які будуть нейтралізувати чи блокувати детермінанти злочинної поведінки в кіберпросторі. В цілях конкретизації вказаних засобів запобігання також поглиблено теоретичну базу щодо сучасної системи запобігання Інтернет-шахрайствам. Так, автор приходить до висновку, що протидія представляє собою систему заходів та способів діяльності не тільки правоохоронних органів, а також і інших державних та недержавних органів, при цьому серед цих заходів присутні заходи запобігання окремих видів злочинів.

Констатовано, що в процесі реалізації злочинцями окремого виду кіберзлочинів наявні технології злочинної діяльності як комплекси взаємопов'язаних злочинів, що об'єднуються єдиною злочинною метою. Для вчинення Інтернет-шахрайства в технології злочинної діяльності типово присутні способи вчинення злочинів у сфері використання комп'ютерів, систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку (передбачених розділ XVI КК України) та ст. 200 КК України. В результаті аналізу матеріалів судово-слідчої практики розслідування Інтернет-шахрайств, визначено дві основні технології: 1) заволодіння грошовими коштами за допомогою фішингових сайтів (актуалізовані способи повідомлення неправдивої інформації жертві та її зміст); 2) заволодіння грошовими коштами за допомогою банківської платіжної картки та/або банкомату (актуалізована варіативність способу маніпулювання інформацією).

Ключові слова: запобігання, засіб, Інтернет, неправдива інформація, протидія, розслідування, спосіб, технологія, шахрайство